

или само један његов део (поједине одредбе), при чему сам суд има слободу да цени да ли ће један акт потпуно или делимично да касира, имајући у виду оно што је најбоље у датој ситуацији. При томе, проблем делимичног касирања једног акта је у томе што је тешко поделити такав акт на део који је уставан (законит) и на онај који није (и који се поништава). Наиме, сваки акт представља једну правнолoгичку и језичку целину, повезани смисао својих делова који се не могу одвајати и делити на независне делове који имају различито или супротстављено значење.

За одлуке које доноси уставни суд важно је утврдити и почетак њиховог дејства или од када, ког момента почињу да изазивају последице. Према овом временском дејству одлука, могуће су две различите ситуације: прва, да одлука уставног суда важи, отпочне да делује од момента стављања ван снаге спорног акта или од момента њеног објављивања па надаље, и то би било тзв. дејство *ex nunc*; и друга, да одлука важи и примењује се и на правне односе (засноване на неуставном акту) настале пре доношења касаторне одлуке и то би било тзв. дејство *ex tunc*. Које ће од ова два решења бити примењено, зависи од врсте акта који се касира, какво дејство производи касирање закона или другог прописа на акте који се на њима заснивају, како се одражава једно или друго правило о дејству одлука на заштиту права и интереса грађана и у којој се мери ова правила доследно спроводе и каква су одступања од њих. При томе се полази од најједноставније ситуације да би одлука уставног суда требало да делује *ex nunc* онда када се њоме укида неки акт, а да делује *ex tunc* онда када се њоме поништава или анулира неки акт. У прилог деловања одлука уставног суда од њиховог објављивања па на даље, истиче се аргумент да то одговара правној сигурности и јача ауторитет закона, док се повратно деловање одлука уставног суда оправдава разлозима правичности која налаже да се неуставан закон третира као такав и пре доношења одлуке суда и да треба подједнако да се штите интереси свих грађана који су погођени применом неуставног закона или другог прописа. Примена једног или другог решења у погледу деловања одлука уставног суда зависи и од усвојеног система нормативне контроле аката. У систему децентрализоване контроле уставности коју врше редовни судови одлуком се констатује да је закон (или његов део) ништав јер је супротан уставу и та констатација неуставности има ретроактивно или повратно дејство, што значи да се узима да је такав закон ништав од свог доношења. У систему централизоване контроле уставности коју врше уставни судови ситуација